REGLEMENT BETREFFENDE PRIVATE OPSPORING.

Bijlage XVIII aan het arbeidsreglement

Laatste wijziging: xx.xx.2026

Artikel 1. Kader en context

Dit reglement heeft tot doel de voorwaarden vast te leggen waaronder de Stad Brussel een beroep kan doen op private opsporingsactiviteiten of interne onderzoeken kan laten uitvoeren teneinde informatie te verzamelen over personeelsleden, overeenkomstig de wet van 18 mei 2024 tot regeling van de private opsporing.

Dit reglement heeft eveneens tot doel op expliciete en transparante wijze de modaliteiten van een dergelijk onderzoek op de werkplek te bepalen, overeenkomstig artikel 65 van de wet tot regeling van de private opsporing (hierna "WPO" genoemd).

Artikel 2. Toepassingsgebied

Dit reglement is van toepassing op de statutaire en contractuele personeelsleden van de Stad Brussel, behoudens afwijkende bepalingen, overeenkomstig artikel 1 van het administratief en geldelijk statuut van de personeelsleden van de Stad Brussel of van het administratief en geldelijk statuut van de niet-gesubsidieerde personeelsleden ten laste van het Departement Openbaar Onderwijs.

De Stad Brussel behoudt zich het recht voor en brengt haar personeelsleden hiervan uitdrukkelijk en transparant op de hoogte via dit reglement om interne onderzoeken zoals hierboven beschreven uit te voeren of deze namens haar te laten uitvoeren door derden die beschikken over een vergunning of afwijking krachtens de WPO.

De personeelsleden aanvaarden uitdrukkelijk en verlenen via dit reglement eveneens toestemming aan de Stad Brussel om een intern onderzoek te voeren overeenkomstig de bepalingen van dit reglement.

Artikel 3. Definitie en doel van een intern onderzoek

Onder een intern onderzoek wordt verstaan: het verzamelen van inlichtingen verkregen door het verwerken van informatie over natuurlijke personen of rechtspersonen, of over de omstandigheden van door hen gepleegde handelingen, teneinde de belangen van de Stad Brussel te beschermen in het kader van een daadwerkelijk of potentieel conflict dat voortvloeit uit een vorm van onwettig gedrag of vermoedelijk onwettig gedrag.

Voor de toepassing van dit reglement omvat onwettig gedrag onder meer, maar niet uitsluitend, de daad of poging tot:

- fraude;
- overtreding van externe en interne wet- en regelgeving in de ruimste zin van het woord;
- (beroeps)fout begaan tijdens de professionele samenwerking;
- gedrag dat strijdig is met de deontologische code.

Onwettig gedrag (evenals elke poging daartoe) is onaanvaardbaar voor de Stad Brussel. Naast het onwettige karakter vormt dergelijk gedrag in vele gevallen ook een bedreiging voor:

- de integriteit van de eigendommen van de Stad Brussel;
- de kwaliteit van de dienstverlening;
- de reputatie en de bekendheid van de Stad Brussel.

Voor de toepassing van dit reglement wordt onder **fraude** verstaan: het stellen van een niet-toegestane handeling of het nalaten van een verplichte handeling, persoonlijk en opzettelijk gepleegd met oneerlijke middelen (zelfs indien deze op zich in bepaalde gevallen toegestaan zijn), met de rechtstreekse of onrechtstreekse bedoeling een materieel of immaterieel voordeel te verkrijgen, toestemming te bekomen of zich aan een verplichting van welke aard ook te onttrekken, voor eigen rekening of ten voordele van een derde.

Dit omvat schendingen van rechten en verplichtingen van welke aard ook, met inbegrip van, maar niet beperkt tot, schendingen voortvloeiend uit het arbeidsrecht, consumentenrecht en strafrecht, alsook uit interne richtlijnen, deontologische codes, beleidsregels en procedures die binnen de Stad Brussel van kracht zijn.

Bijgevolg is de voor dit reglement gehanteerde definitie van fraude ruimer dan de strafrechtelijke misdrijven (diefstal, oplichting, misbruik van vertrouwen enz.).

Fraude bestaat vaak uit het verdraaien van feiten, het achterhouden van informatie of het misbruiken van een positie of bevoegdheden die aan een persoon werden toevertrouwd.

Voor de toepassing van dit reglement wordt onder **vermoeden van fraude** verstaan: een geheel van abnormale omstandigheden die niet logisch kunnen worden verklaard, maar die niet met zekerheid als fraude kunnen worden gekwalificeerd.

Overtredingen van externe en interne wet- en regelgeving in de ruime zin omvatten enerzijds inbreuken op alle nationale en internationale wetten, regelgeving en richtlijnen. Anderzijds gaat het om de afspraken, regels, beleidslijnen en procedures die door de Stad Brussel zelf werden vastgesteld om haar interne werking te regelen.

Onder samenwerkingsfouten wordt verstaan: elke professionele tekortkoming die de belangen van de Stad Brussel kan schaden.

Interne onderzoeken kunnen onder meer worden gevoerd met het oog op:

- het vaststellen van feiten van fraude, diefstal, verduistering of corruptie;
- het beschermen van de goederen, middelen, informatie en belangen van de Stad Brussel;

- het controleren van de naleving van contractuele of professionele verplichtingen;
- het verzamelen van elementen die noodzakelijk zijn voor het onderzoek van een eventuele beroeps- of tuchtfout;
- het voorbereiden of verdedigen van de belangen van de organisatie in het kader van een bestaand of potentieel geschil.

Artikel 4. Bevoegde personen

De Stad Brussel beschikt niet over een interne dienst voor private opsporing in de zin van de WPO en doet in principe geen beroep op een externe onderneming voor private opsporing.

Bij een concreet vermoeden van een onregelmatigheid worden de door de wet toegelaten verificaties en onderzoeksdaden uitgevoerd door het Departement Human Resources en/of door de leden van de hiërarchische lijn of door iedere medewerker die uitdrukkelijk door de werkgever daartoe wordt aangewezen.

Deze personen handelen uitsluitend binnen de grenzen van hun functie en van de bevoegdheden die hun werden toevertrouwd.

Deze tussenkomsten hebben een occasioneel karakter en vormen geen structurele activiteit van private opsporing.

Artikel 5. Het interne onderzoek

§ 1. De Stad Brussel heeft het recht om op alle niveaus van de organisatie een intern onderzoek te voeren naar (vermoedelijk) onrechtmatige handelingen.

Het onderzoek kan worden opgestart op eigen initiatief, naar aanleiding van een klacht of melding, na de vaststelling van een (vermoedelijk) onrechtmatige handeling of op verzoek van de directie, en wordt steeds gevoerd met naleving van alle wettelijke bepalingen opgenomen in de WPO.

§ 2. Elke beslissing om een private opsporingsactiviteit aan te vatten moet vooraf worden goedgekeurd door de Gemeentesecretaris of diens adjunct.

De toelating moet schriftelijk worden gemotiveerd.

§ 3. Het onderzoek moet worden vastgelegd in een schriftelijk document waarin minstens het volgende wordt vermeld:

- de identiteit van de opdrachtgever (de Stad Brussel);
- het doel van de opdracht;
- de redenen die het onderzoek rechtvaardigen;
- de beoogde onderzoeksmethoden;

- de vermoedelijke duur van de opdracht.

§ 4. Het onderzoek wordt op professionele, onafhankelijke en onpartijdige wijze gevoerd, zowel à charge als à décharge, rekening houdend met onder meer de toepasselijke wetgeving (waaronder de WPO), en omvat onder andere:

- het vaststellen van het bestaan van een onrechtmatige handeling;
- het identificeren van de personen die onrechtmatig hebben gehandeld;
- het in kaart brengen en analyseren van de toegepaste (fraude)technieken (modus operandi) en mechanismen;
- feitelijke vaststellingen;
- het bepalen van de (potentiële) schade;
- rapportering en verslaggeving;
- het bewaren van onderzoeksgegevens.

Voor het uitvoeren van hun onderzoek beschikken de bevoegde personen over vrije toegang tot alle informatie die noodzakelijk is voor de uitvoering van hun opdracht.

Dit impliceert, met naleving van het finaliteits-, legaliteits- en proportionaliteitsbeginsel, het recht op toegang tot alle gegevens, documenten en lokalen van de Stad Brussel, evenals de mogelijkheid om werknemers en externe personen te horen.

§ 5. In het kader van een intern onderzoek kunnen de hieronder vermelde bewarende maatregelen en onderzoeksdaden worden gesteld.

De bevoegde persoon kiest hierbij maatregelen die passend en relevant zijn zonder buitensporig in te grijpen in de persoonlijke levenssfeer van de betrokken personen (proportionaliteit) en zonder verder te gaan dan noodzakelijk voor het beoogde onderzoeksdoel (finaliteit), met naleving van de wet (legaliteit).

Bewarende maatregelen

Indien het onderzoek dit vereist, en onder voorbehoud van naleving van alle toepasselijke interne en externe regels en van de beginselen van finaliteit, legaliteit en proportionaliteit, kunnen bewarende maatregelen worden genomen.

Onder bewarende maatregelen wordt verstaan: alle rechtmatige maatregelen die ertoe strekken onrechtmatige handelingen te doen ophouden en/of de daaruit voortvloeiende directe en indirecte schade te beperken, alsook de goederen van de Stad Brussel te beschermen. Zij omvatten eveneens de veiligstelling van mogelijke bewijselementen.

Onderzoeksdaden

Indien het onderzoek dit vereist en mits naleving van alle toepasselijke interne en externe regels alsook van de beginselen van finaliteit, legaliteit en proportionaliteit, kunnen onder meer de volgende onderzoeksdaden worden gesteld:

- onderzoek op de fysieke werkplaats en in de gebouwen van de Stad Brussel;
- onderzoek van documenten van de Stad Brussel;
- onderzoek van niet-publiek toegankelijke geautomatiseerde bestanden;
- onderzoek via openbare bronnen (waaronder sociale media): alle openbaar toegankelijke bronnen die via het internet kunnen worden geraadpleegd, mogen worden gebruikt (bijvoorbeeld de Kruispuntbank van Ondernemingen, het handelsregister, de RSZ, enz.).

Informatie afkomstig van profielen op sociale media (Facebook, Instagram, enz.) kan worden onderzocht wanneer deze publiek toegankelijk is of wanneer de werknemer daarvoor toestemming heeft gegeven.

Verhoor (interview)

In het kader van een intern onderzoek kunnen werknemers worden gehoord op basis van de toestemming die zij door middel van dit reglement hebben verleend.

Daarbij worden minstens volgende waarborgen geboden:

- de betrokkene heeft vooraf ingestemd met het optreden van de bevoegde persoon in het kader van dit reglement;
- de bevoegde persoon onthoudt zich van elke vraag, suggestie, bedreiging of handeling die de indruk kan wekken dat de betrokkene zijn antwoorden niet vrij kan formuleren;
- vóór het interview wordt de betrokkene geïnformeerd:
    - over de reden waarom hij of zij wordt gehoord en het doel waarvoor zijn of haar verklaringen kunnen worden gebruikt;
    - dat hij of zij niet verplicht is de vragen te beantwoorden;
    - dat hij of zij het recht heeft het verslag na te lezen en aan te vullen;
    - dat hij of zij een afschrift van het interviewverslag kan verkrijgen;
    - dat hij of zij niet verplicht is het verslag te ondertekenen;
    - dat hij of zij zich tijdens het interview mag laten bijstaan door een persoon naar keuze;

- dat hij of zij het interview op elk ogenblik mag beëindigen.

Van elk interview wordt een schriftelijk verslag opgesteld. Dit verslag geeft getrouw weer wat werd besproken en bevat tevens de door de WPO voorgeschreven vermeldingen.

Gebruik van camerabeelden

In het kader van een intern onderzoek mogen camerabeelden worden gebruikt, doch uitsluitend voor zover zij werden verkregen overeenkomstig de geldende regelgeving, met name de wet van 21 maart 2007 tot regeling van de plaatsing en het gebruik van bewakingscamera's en de interne regelgeving van de Stad Brussel.

Observatie en toezicht

Observatiemaatregelen blijven beperkt tot hetgeen strikt noodzakelijk is voor het doel van het onderzoek.

Elke observatie moet de grenzen van de toepasselijke wetgeving respecteren en mag geen permanente of disproportionele vorm van toezicht uitmaken.

§ 6. Het onderzoek mag geen betrekking hebben op:

- de gezondheidstoestand van het personeelslid, behalve binnen de strikt wettelijk toegelaten grenzen;
- vakbondslidmaatschap;
- religieuze of filosofische overtuigingen;
- andere gegevens die bijzondere bescherming genieten, tenzij hiervoor een specifieke wettelijke grondslag bestaat.

§ 7. Elke private opsporingsactiviteit wordt uitgevoerd met inachtneming van:

- het legaliteitsbeginsel;
- het proportionaliteitsbeginsel;
- het subsidiariteitsbeginsel;
- het beroepsgeheim;
- de regelgeving inzake de bescherming van persoonsgegevens;
- de grondrechten en de eerbiediging van het privéleven van de personeelsleden.

Er mag geen onderzoek worden ingesteld wanneer een minder ingrijpende maatregel redelijkerwijze hetzelfde doel kan bereiken.

Artikel 6. Verloop van het onderzoek

§ 1. Het intern onderzoek wordt gevoerd overeenkomstig de verplichtingen opgelegd door de WPO. Dit houdt onder meer in:

- de bevoegde persoon vermeldt, vóór de aanvang van een opdracht voor de Stad Brussel, deze opdracht in het opdrachtenregister of het onderzoeksopdrachtdocument, overeenkomstig de bepalingen van de WPO;
- de bevoegde persoon stelt een onderzoeksdossier samen overeenkomstig de bepalingen van de WPO;
- uiterlijk één maand na de laatste onderzoeksdaad wordt een schriftelijk onderzoeksverslag opgesteld, overeenkomstig de bepalingen van de WPO.

§ 2. Indien de Stad Brussel uiterlijk dertig dagen na ontvangst van het eindverslag beslist geen gebruik te maken van dit verslag of van de daarin opgenomen gegevens, vernietigt zij de haar overgemaakte onderzoeksverslagen onmiddellijk.

§ 3. De informatie opgenomen in het onderzoeksverslag mag slechts aan derden worden meegedeeld voor zover dit strikt noodzakelijk is voor de verdediging van de gerechtvaardigde belangen van de Stad Brussel.

§ 4. Zodra de Stad Brussel beslist de resultaten van het intern onderzoek te gebruiken, bewaart zij het onderzoeksverslag en de daarin opgenomen gegevens niet langer dan strikt noodzakelijk voor de uitoefening van haar gerechtvaardigd belang en/of om te voldoen aan een bijzondere wettelijke bewaarplicht.

Artikel 7. Beroep op een externe dienstverlener

Indien de omstandigheden dit vereisen en de wetgeving dit toelaat, kan de Stad Brussel uitzonderlijk beroep doen op een vergunde onderneming voor private opsporing, met naleving van de toepasselijke wettelijke bepalingen en van dit reglement.

Artikel 8. Verwerking van de informatie

De tijdens een intern onderzoek verzamelde informatie is uitsluitend toegankelijk voor personen wier tussenkomst noodzakelijk is voor de behandeling van het dossier.

Deze informatie wordt bewaard gedurende de tijd die nodig is voor de uitvoering van het onderzoek, de eventuele administratieve of tuchtrechtelijke opvolging ervan en, indien nodig, voor de verdediging van de belangen van de organisatie voor een administratieve of gerechtelijke instantie.

Artikel 9. Gegevensbescherming

De gegevensverwerkingen die plaatsvinden in het kader van een private opsporingsactiviteit worden uitgevoerd overeenkomstig de AVG en de Belgische regelgeving inzake de bescherming van persoonsgegevens.

De functionaris voor gegevensbescherming (DPO) kan voorafgaandelijk worden geraadpleegd wanneer de aard van het dossier dit rechtvaardigt.

Artikel 10. Toepassing van het reglement betreffende private opsporing

Dit reglement doet geen afbreuk aan de bevoegdheden van de tuchtoverheid, noch aan de administratieve onderzoeken die door de hiërarchische oversten worden uitgevoerd in het kader van het normale personeelsbeheer, voor zover deze geen private opsporingsactiviteit vormen in de zin van de wet van 18 mei 2024.

Artikel 11. Inwerkingtreding

Dit reglement treedt in werking op [datum].